

Bilag 5 Høringssvar

Nr.	Fra	Dato	Resumé af bemærkning	Kommunens kommentarer	Forslagets tekst	Kommunens forslag
1.	Miljøstyrelsen Høringssvar for Brunnshåb Vandværk og Skelhøje Vandværk	19-07-2017	Miljøstyrelsen har bemærket at der for Bruunshåb Vandværk skal henvises til §13a i Vandforsyningsloven. Miljøstyrelsen har bemærket at der findes et SFI-område (Sprøjtemiddelfølsonmt indvindingsområde) som ligger både uden og inden for indvindingsoplandet til Skelhøje Vandværk. SFI-området uden for indvingsoplandet er ikke medtaget i Indsatsplanen. Dette område skal med i planen. Miljøstyrelsen bemærker at der enkelte steder står anført "Miljøgodkendelser af husdyrbrug" som ikke længere er gældende og derfor skal slettes fra alle planer. Miljøstyrelsen bemærker at der skal angives tidspunkter for gennemførelse af indsats. Dette er kun nævnt enkelte steder i Indsatsplanerne.	Det er korrekt at Indsatsplanen for Bruunshåb Vandværk er udarbejdet både efter §13 og § 13a i Vandforsyningsloven. SFI (Sprøjtemiddelfølssomme indvindingsområder) som ligger inden for NFI og indvindingsoplandet til Skelhøje vandværk er omfattet af indsatsområdet. SFI-området uden for indvindigsoplandet til Skelhøje Vandværk og andre bestyttelsesområder som fx OSD er ikke medtaget i Indsatsplanen for Skelhøje Vandværk. SFI-området ligger inden for OSD-Karup-Grønhøj-Frederiks, og når VK udarbejder en Indsatsplan for hele dette OSD-område, vil det tilhørende SFI-område uden for Skelhøje VV indvindingsopland blive medtaget i Indsatsplanen. Viborg Kommune har bemærket at der enkelte steder står anført ""Miljøgodkendelser af husdyrbrug" som ikke længere er gældende. Denne tekst er nu slettet fra Indsatsplanerne. VK anerkender at der i Indsatsplanerne er behov for at der flere steder angives et mere præcist tidspunkt for gennemførelse af de enkelte indsatser.		Ifl. SFI-området omkring Skelhøje foretages ingen ændringer. Ift. angivelse af tidspunkt for gennemførelse af indsats har VK flere steder i Indsatsplanen under "Ansvar og tidspunkt" tilføjet "2018 og fremover".
2.	Landboforeningen Midtjylland - Maria Pilggard - Høringssvar til alle Indsatsplaner i Viborg Syd-området	31-07-2017	Landboforeningen Midtjylland (LM) er stærkt bekymrede over VK alarmværdi på 10 mg/l, når der normalt træffes en vurdering ved 37,5 mg/l. LM stiller sig undrende over for hvorfor VK anvender modelberegninger for at vurdere nitratkoncentratioen i grundvandet. LM henviser til GEUS, hvor tal for nitratudvaskningen for det øvre grundvand viser et faldende nitratindhold. LM skriver at der kun bør iværksættes indsatser, hvis der er konkret dokumentation for, at grænsevædien med stor sandsynlighed vil blive overskredet. LM skriver at det er stærkt bekymrende, at VK tilsidesætter den lovmæssige grænseværdi for pesticider på 0,1 µg/l, ved at skrive i indsatsplanerne at der ikke må forekomme landbrugsrelaterede pesticider med koncentrationer over detektionsgrænsen på 0,01 µg/l. LM vil gerne understrege at lodsejere bør informeres tidligt omkring evt. tiltag, der kan have betydning for deres drift.	Der administreres efter en alarmværdi ifl. nitrat på 10 mg/l som er politisk bestemt i Viborg Kommune. De omtalte "modelberegninger " er Conterras modelberegninger over den potentielle nitratudvaskning ud af rodzonen. Beregningerne bygger på registerdata over den gødningsmængde som er anvendt på de enkelte marker, som landbruget selv har indbrettet. Det er korrekt, at der flere steder ses et fald i nitratkoncentrationen i det øvre grundvand som skyldes effekten af de første vandhandleplaner. Ifl. Conterras beregninger er den gennemsnitlige nitratudvaskning dog stadig højere på de enkelte marker end grænseværdien på 50 mg/l. VK tillader ikke spor af landbrugsrelaterede pesticider i grundvandet, og har derfor i Indsatsplanerne besluttet, at lave en indsats inden for indsatsområdet når landbrugsrelaterede stoffer har en koncentration der kan måles i grundvandet. VK informerer evt. berørte lodsejere så tidligt som muligt ifm. en evt. indsats i samarbejde med det vandværk som får gavn af indsatsen.	Beregnet nettonedbør og potentiel udvaskning dels for landbrugsarealet i oplandet og dels for hele oplandet, beregnet som et vægtet gennemsnit for arealer det valgte år. Udvaskningsniveauet er angivet i kg N/ha og mg NO3/l. mg NO3/l.	Beregnet nettonedbør og potentiel udvaskning dels for landbrugsarealet i oplandet og dels for hele oplandet, beregnet som et vægtet gennemsnit for arealer det valgte år. Udvaskningsniveauet er angivet i kg N/ha og mg NO3/l. Der tilføjes "De beregnede gennemsnitlige potentielle nitratudvaskningstal bygger på faktiske registerdata, som lodsejerne har indberettet på markblokniveau. ".

3.	Claus Stisholt Jørgensen, 25-07-2017 Hvamvej 4, 7470 Karup Høringsvar vedr. Skelhøje Vandværk	Claus Stisholt Jørgensen (CJ) skriver at han ikke forstår det udpegede indsatsområde til Skelhøje Vandværk. 90 % af indsatsområdet til Skelhøje Vandværk er tidligere råstofsindvindingsområde, og derfor ikke naturlig undergrund. Der ligger en gammel, ca. 2,5 ha stor losseplads fra medio 1970 til slutningen af 80'erne En gammel jernbanestrækning (Alhedestien) gennemskærer indsatsområdet hvor der tidligere er blevet anvendt store mængder pesticider. Endvidere er der inden for indsatsområdet til Skelhøje Vandværk en stor kvægejemdom som antageligt vil stille et stort erstaningskrav ifm. grundvandsbeskyttelsen. CJ mener helt generelt at det vil være en god idé at undersøge en ny boringsplacering til Skelhøje Vandværk.	Det er korrekt at der i området omkring Skelhøje er en del eksisterende og gamle råstofgravområder. Viborg Kommune vurderer ikke at dette har betydning for grundvandsbeskyttelsen i området, da de øverste geologiske lag i forvejen er meget sandede. Viborg Kommune vurderer at Alhedestien ikke udgør nogen trussel mod grundvandet, da jernbanen blev nedlagt i starten af 70'erne. Miljøstyrelsen har kortlagt og fundet et nyt magasin til Skelhøje Vandærk og derfor er der ikke planer om yderligere kortlægning i området.	Viborg Kommune tilføjer en tekst i nærværende plan som nævner tilstedeværelsen af nuværende og ældre råstofgrave i området. Disse vurderes ikke at have betydning for grundvandsbeskyttelsen i området, da områdets geologi i forvejen er domineret af sandede aflejringer i de øvre jordlag.
4.	Ingvar dt Tuxen Pedersen 30-07-2017 Havredalsvej 9 7470 Karup Høringssvar vedr. Skelhøje Vandværk	Ingvar dt Tuxen pedersen (IP) bemærker i sit høringssvar at der har foregået og stadig foregår råstofsindvinding inden for indvindingsområdet. IP nævner at der gennem 60 år er gravet råstoffer i området og at det har fjernet de naturlige filtre i jorden. Området er domineret af sandede aflejringer som i de øvre lag visse steder er blevet bortgravet. IP bemærker at 3 gamle lossepladser fra 70'erne og 80'erne er beliggende inden for indvindingsområdet, hvor kemikalier kan udvaskes til grundvandet.	Viborg Kommune er ikke bekendt med at der i dag foregår råstofsindvinding inden for indvindingsoplandet til Skelhøje Vandværk. Dog foregår der en råstofindvinding lige uden for indvindingsoplandet til Skelhøje Vandværk i retning af den sydvestlige afgrænsning af oplandet. Det er korrekt at der i området er gravet efter råstoffer og fjernet øvre sand og gruslag. Men inden for indvindingsoplandet er der ikke blevet bortgtavet beskyttende lerdæklag da disse ikke har været tilstede inden for indvindingsoplandet. De øvre geologsike inden for indvindingsoplandet til Skelhøje Vandværk består overvejende af smeltevandssand og gruslag, som ikke virker beskyttende over for udvaskning af nitrat. Det er korrekt at der ligger 3 gamle lossepladser inden for indvindingoplandet til Skelhøje Vandværk. Region Midt har vurderet at forureningen fra disse lokaliteter er lav. Sjørup fyldplads og Trehuse losseplads undersøges af Region Midt i 2017. Region Midt har vurderet at Skelhøje losseplads ikke udgør nogen betydelig risiko for Skelhøje Vandværk. IP foreslår at Skelhøje Vandværks kildefelt flyttes til et mere robust område uden gamle lossepladser.	Viborg Kommune tilføjer en tekst i nærværende plan som nævner tilstedeværelsen af nuværende og ældre råstofgrave i området. Og at disse ikke vurderes at have betydning for grundvandsbeskyttelsen i området, da områdets geologi i forvejen er domineret af sandede aflejringer i de øvre jordlag. Viborg Kommune tilføjer i planen, at hvis der ifm. Region Midts undersøgelser af fyld-og lossepladserne ved henholdsvis Sjørup fyldplads og Trehuse losseplads fremkommer nye oplysninger om forureningen, vil indsatsplanen blive revideret ifl. nye indsatser.

5.	Ulla Lund Rasmussen Vranumvej 5 8800 Viborg Høringssvar vedr. Almind Kirkeby Vandværk	25-07-2017	Ulla Lund Rasmussen (UR) stiller spørgsmålstegn ved Viborg Kommunes "sikkerhedsmargin" ift. mg/l nitrat i grundvandet fra 5-37,5 mg/l. UR mener at grænsen bør hæves fra 5 mg/l til 20 mg/l. Og at der først igangsættes en indsats ved 25 mg/l 2 år i træk. Ift. koncentration af pesticider i grundvandet mener UR at det er ok med en kildeopsporing når der findes pesticider og stoffer med koncentrationer over 0,1 µg/l. Men hvis koncentrationen af de målte stoffer skyldes fortidens syndere bør det ikke få konsekvenser for nuværende brugere. UR mener ikke, at der må etableres en forebyggende zone med forbud mod pesticider hvis det ikke er påvist i grundvandet. Hvis en indsats bliver aktuel er det vigtigt at berørte lodsejere ikke lider tab, og kompenseres fuldt ud til højeste pris over de sidste 30 år. Her skal der også kigges på om evt. berørte marker bliver beskåret uhensigtsmæssigt/dårlig arrondering som kan forringe det enkelte jordlod. Her er det vigtigt at lodsejerne kompenseres herefter. Endelig pointere UR at det er vigtigt at berørte lodejere informeres om evt. restriktioner så hurtigt som muligt.	Der administreres efter en alarmværdi ifl. nitrat på 10 mg/l som er politisk bestemt i Viborg Kommune. Viborg Kommune skriver mht. pesticider at der skal gøres en indsats over for landbrugsrelaterede pesticider, hvilket svarer til de stoffer som anvendes i dag. Fortidens forbrug af forbudte stoffer som fx BAM får ingen konsekvenser for den enkelte lodsejer. Viborg Kommune har ingen planer om at etablere en forebyggende zone mod forbud for pesticider. Lodsejere kompenseres med fuld erstatning, finansieret af det vandværk som får gavn af en evt. indsats. Viborg Kommune informerer så hurtigt som muligt relevante lodsejere inden for Indsatsområdet.	Kommunen informerer, i samarbejde med det pågældende vandværk, de relevante lodsejere inden for indsatsområdet hvis der er planer om fremtidige rådighedsindskrænkninger.
6.	Anton Nielsen (AN) - Almind Kirkeby Vandværk, Kirkestien 5, 8800 Viborg	31-07-2017	Anton Nielsen formand for Almind Kirkeby Vandværk har bemærket, at Miljøstyrelsen ikke har udarbejdet "undersøgelser ved overflyvning" (Sky-TEM-målinger) for Almind Kirkeby Vandværk, og at der således ikke er viden om jordtypen/geologi i dybden. Det er vigtigt at der udføres en kortlægning ved Almind Kirkeby Vandværk før indsatser om ny kildeplads, dyrkningsaftaler eller jordkøb sættes i værks. AN bemærker at vandværkerne har betalt for udformning af en troværdig kortlægning.	Det er korrekt at der ikke er udført geofysiske Sky-TEM-målinger ved Almind Kirkeby Vandværk, og at den geologiske model i området i og omkring kildefeltet bygger på de boringsoplysninger som findes. Viborg Kommune har gjort Miljøstyrelsen opmærksom på problemet, og kortlægningsområdet ved Almind Kirkeby Vandværk er indberettet via Miljøstyrelsens web-service "Geo-Cloud".	Viborg Kommune afventer svar fra Miljøstyrelsen ift. en evt. suplerende kortlægning ved Almind Kirkeby Vandværk.